

AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE AUSZTRIÁBAN

*A BBA-5.4.5/10-2019-00001 azonosító számú,
„Komplex áldozatsegítési szolgáltatások az emberkereskedelem
áldozatai részére” című projekt keretén belül
2021. december 1. és 2. napján megtartott online szakmai
tapasztalatcserén elhangzottak és a tapasztalatok összegzése*

Szerző:

dr. Molnár Melinda – Igazságügyi Minisztérium

Lektorálta:

dr. Hudák Péter – Igazságügyi Minisztérium

2022. június 20.

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

*Komplex áldozatsegítési szolgáltatások az emberkereskedelem áldozatai részére
tanulmánykötetek
II.*

© dr. Molnár Melinda – Igazságügyi Minisztérium

Az emberkereskedelem elleni küzdelem szervezetrendszere
és az áldozatok segítése Ausztriában

Felelős kiadó:
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Felelős vezető:
Németh Balázs ügyvezető

ISBN 978-615-5710-95-7

A kötet a *BBA-5.4.5/10-2019-00001* azonosító számú
„Komplex áldozatsegítési szolgáltatások
az emberkereskedelem áldozatai részére” című projekten belül
a Belső Biztonsági Alap és a Belügyminisztérium finanszírozásában jelent meg.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE AUSZTRIÁBAN

*A BBA-5.4.5/10-2019-00001 azonosító számú,
„Komplex áldozatsegítési szolgáltatások az emberkereskedelem áldozatai részére” című
projekt keretén belül 2021. december 1. és 2. napján megtartott
online szakmai tapasztalatcserén elhangzottak és a tapasztalatok összegzése*

Szerző:

dr. Molnár Melinda – Igazságügyi Minisztérium

Lektorálta:

dr. Hudák Péter – Igazságügyi Minisztérium

A kötetben foglalt nézetek a szerző nézetei,
azok semmiképpen sem tekinthetők
az Európai Bizottság vagy a Belügyminisztérium hivatalos állásfoglalásának,
továbbá sem az Európai Bizottság, sem a Belügyminisztérium
nem tehető felelőssé azokért, illetve az abban foglaltakért.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.
Budapest, 2022

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

TARTALOM

I. ELŐSZÓ	6
II. AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE AUSZTRIÁBAN	8
1. Az osztrák központi közigazgatás szerepe az emberkereskedelem elleni küzdelemben és az áldozatok segítésében	8
Szövetségi Igazságügyi Minisztérium	8
Szövetségi Belügyminisztérium – Szövetségi Bűnügyi Hivatal	13
2. A nem kormányzati szervek szerepe az emberkereskedelem elleni küzdelemben	14
Áldozatsegítő Menedzsmentközpont (Managementzentrum Opferhilfe)	14
LEFÖ-IBF (Interventionsstelle für Betroffene von Frauenhandel)	15
MEN VIA	17
A támogatott áldozatok száma	19
3. Osztrák Nemzeti Áldozatirányítási Mechanizmus	20

III. AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE MAGYARORSZÁGON	21
1. Állami szervek	21
2. Nem kormányzati szervek	22
IV. ÖSSZEHASONLÍTÁS: AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE A GYAKORLATBAN AUSZTRIA ÉS MAGYARORSZÁG TEKINTETÉBEN	24
1. A jogi szabályozás	24
Az emberkereskedelem törvényi tényállása	24
Az áldozat fogalma	24
A különösen sérülékeny áldozatok – a különleges bánásmód szabályai	25
2. Az emberkereskedelem elleni küzdelem releváns szereplői	25
V. BEFEJEZÉS: ÖSSZEGZÉS, KÖVETKEZTETÉSEK, JÓ TAPASZTALATOK	27
FÜGGELÉK	29

I. ELŐSZÓ

Az Igazságügyi Minisztérium a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvánnyal mint Konzorciumi Partnerrel valósítja meg a BBA-5.4.5/10-2019-00001 azonosító számú „Komplex áldozatsegítési szolgáltatások az emberkereskedelem áldozatai részére” című projektet (a továbbiakban: Projekt), amely Projekt elsődleges vállalása az emberkereskedelem áldozatául esett személyek (legalább 50 fő) hatékonyabb segítésének, ellátásának, irányításának és reintegrációjának megvalósítása 24 hónapon keresztül.

Tekintettel arra, hogy Ausztria az emberkereskedelem magyar áldozatainak egyik cél- és tranzitországa, a Projekt egyik kézenfekvő célkitűzése volt az osztrák áldozatsegítő rendszer feltérképezése és a konkrét segítségnyújtás lehetséges formáinak azonosítása, amelyek jó példaként szolgálhatnak hazánk számára az emberkereskedelem elleni küzdelem során, illetve az áldozatok hatékony segítésében. Ezt szem előtt tartva a Projektben részt vevő hazai szakértők tanulmányutat szerveztek Bécsbe, hogy felkeressék az emberkereskedelem áldozataival foglalkozó releváns kormányzati és nem kormányzati szervezeteket. A világijárvány okozta egészségügyi óvintézkedések és utazási korlátozások azonban nem tették lehetővé a külföldi kiutazást, így – a tervezettől eltérően – a jó gyakorlatok cseréjét célzó szakmai egyeztetésre kétnapos online konferencia keretében került sor 2021 decemberében. A konferencia első napján az osztrák központi közigazgatás egyes szervezeteinek képviselői mutatták be az emberkereskedelemre és annak áldozataira vonatkozó releváns jogi szabályozásukat, gyakorlatukat, melynek megismerése az Igazságügyi Minisztériumnak mint az áldozatsegítésben részt vevő tárcának, illetve az áldozatsegítés intézményrendszerének módszertani és szakmai

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

irányítását ellátó szervének kiemelt célja volt. A szakmai egyeztetés második napján az osztrák emberkereskedelem és emberrablás elleni küzdelemért felelős központi szerv bemutatkozása mellett kiemelt napirendi pont volt az osztrák civil szféra képviselőinek előadása. A civil szervezetek a működésükkel kapcsolatos legfontosabb információkat osztották meg, melyek a Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány számára szolgáltak hasznos, a mindennapi működésére vonatkozó releváns tudnivalókkal.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

II. AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE AUSZTRIÁBAN

1. Az osztrák központi közigazgatás szerepe az emberkereskedelem elleni küzdelemben és az áldozatok segítésében

Az osztrák központi közigazgatást és annak szerepét vizsgálva az emberkereskedelmet illetően fontos szem előtt tartani, hogy Ausztria szövetségi köztársaság, az országot kilenc szövetségi tartomány alkotja. A végrehajtó hatalmat a szövetségi kormány és a tartományi kormányok együttesen gyakorolják. Az emberkereskedelem büntetőjogi és büntető eljárásjogi szabályozásának, az emberkereskedelem elleni küzdelemnek és az áldozatok támogatásának főbb szempontjai a szakmai egyeztetés során a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium, a Szövetségi Belügyminisztérium, illetve az annak részét képező, az emberkereskedelem és emberrablás elleni küzdelemért felelős központi szerv képviselőjében kerültek bemutatásra.

Szövetségi Igazságügyi Minisztérium

A Szövetségi Igazságügyi Minisztérium szakértői az osztrák büntetőjogi és büntető eljárásjogi szabályozás főbb elemeit nemzeti büntető törvénykönyvük (Strafgesetzbuch) és a büntetőeljárás kódexük (Strafprozeßordnung) szabályai mentén mutatták be.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

BÜNTETŐJOG

Az osztrák büntető törvénykönyv 104. §-a az alábbiak szerint állapítja meg az emberkereskedelem törvényi tényállását:

(1) Aki nagykorú személyt jogellenes módon (2. bekezdés) kizsákmányolási szándékkal (3. bekezdés) toboroz, elszállásol vagy más módon befogad, szállít, átad vagy másnak felajánl, hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Jogellenes eszköznek minősül az erőszak vagy veszélyes fenyegetés alkalmazása, a lényeges tényekkel kapcsolatos megtévesztés, a hatalmi helyzettel, kényszerhelyzettel, szellemi fogyatékossgal vagy kiszolgáltatottsággal való visszaélés, a megfélemlítés, valamint más személy feletti ellenőrzés átruházása érdekében előnyök biztosítása vagy elfogadása.

(3) A kizsákmányolás magában foglalja a szexuális kizsákmányolást, a szervek eltávolításával történő kizsákmányolást, a munkacélú kizsákmányolást, a koldulás vagy bűncselekmények elkövetése céljából történő kizsákmányolást.

(4) Aki a bűncselekményt bünszövetségben, súlyos erőszak alkalmazásával, vagy a másik személy életét szándékosan vagy súlyosan gondatlanul [6. § (3) bekezdés] veszélyeztető módon, vagy a másik személynek különösen súlyos hátrányt okozva követi el, egy évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki 18 éven aluli személyt kizsákmányolási szándékkal (3. bekezdés) toboroz, elszállásol vagy más módon befogad, szállít, átad vagy másnak felajánl, szintén egy évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Fenti tényállás alapján elsőként az egyes elkövetési magatartások kerültek bemutatásra, úgymint a toborzás, az elszállásolás, a szállítás, a továbbadás és az egyéb adott helyen való felvétel, majd az elkövetési módok, mint jogellenes eszközök használatának részletezése következett. Az elkövetési módok kapcsán kiemelő, hogy az osztrák szabályozás alapján a 18 év alatti személyek sérelmére tanúsított előbbi magatartások (toborzás, elszállásolás stb.) a jogellenes eszköz (erőszak, veszélyes fenyegetés stb.) használata hiányában is megvalósítják az emberkereskedelem bűncselekményét, és ezen esetekre az egyéb minősített esetekkel

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

(pl. bűnszövetségben, súlyos erőszakkal való elkövetés) egyező büntetési tétel az irányadó.

Ami a kizsákmányolási formákat illeti, az egyes megnyilvánulási formákhoz adott értelmezések, példák a következők az osztrák joggyakorlat alapján:

Szexuális kizsákmányolás: az áldozat szexuális szolgáltatást nyújt, és ezért nem kap díjazást, vagy megfosztják a díjazás egészétől vagy annak jelentős részétől.

Szervek eltávolításával történő kizsákmányolás: e körben kiemelendő, hogy hiányzik az áldozat tényleges beleegyezése (az osztrák büntető törvénykönyv kifejezetten szabályozza a beleegyezés szabályait), vagy beleegyezés esetén nem megfelelő anyagi ellenszolgáltatásért cserébe történik a szerveltávolítás.

Munkacélú kizsákmányolás: az elvégzett vagy elvégzendő munkára tekintettel kirívóan nem megfelelő díjazást jelent.

Koldulás céljából történő kizsákmányolás: ilyen különösen, ha az áldozatot a koldult összegek egészétől vagy nagy részétől megfosztják.

Bűncselekmények elkövetése céljából történő kizsákmányolás: a kizsákmányolás következtében elkövetett bűncselekmény jellemzően a kábítószer-kereskedelem és a zsebtolvajlás.

Az osztrák büntetőjogi szabályozás ismertetése során kiderült, hogy a szexuális kizsákmányolással összefüggésben az osztrák büntető törvénykönyv egy további külön tényállást is szabályoz *Határon átnyúló prostitúciós kereskedelem* cím alatt. Ez a bűncselekmény magában foglalja a prostitúcióba való bevezetést, illetve a prostitúció céljából történő toborzást egy másik államban, mint amelynek az áldozat állampolgára, vagy amelyben szokásos tartózkodási helye van. Ezenkívül büntetni rendeli a prostitúció céljából más államba való szállítást, ha azt megtevéstéssel, erőszakkal vagy veszélyes fenyegetéssel történő kényszerítéssel, továbbá fizikai erőszakkal vagy bárki által okozott megtevéstés kihasználásával valósítják meg.

Konkrét statisztikai adatok is bemutatásra kerültek: az előbbi két tényállás kapcsán (emberkereskedelem és határokon átnyúló prostitúciós kereskedelem) 2019-ben összesen 19 ítéletet hoztak a büntetőbíróságok (ebből 10 vonatkozó emberkereskedelemre és kilenc határon átnyúló prostitúciós kereskedelemre), míg 2020-ban összesen hét ítélet született (ebből négy emberkereskedelem miatt).

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG

Az emberkereskedelem büntetőeljárásbeli aspektusaira kitérve az osztrák szakértők szerint szükséges kiemelni, hogy az osztrák hatóságok számára kulcskérdés az áldozati jogok általános fejlesztése. E körben az irányadó uniós jogforrások implementálásán túl hangsúlyozandó a 2020. január 1-jétől hatályos, ún. Erőszakvédelmi törvény (Gewaltschutzgesetz) és természetesen a büntetőeljárás kódex (Strafprozeßordnung). Ez utóbbi kódex 65. §-a határozza meg az áldozat fogalmát a következők szerint.

Áldozat

- a) Minden olyan személy, aki szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt erőszaknak vagy veszélyes fenyegetésnek lehetett kitéve, vagy akinek szexuális integritása vagy szexuális önrendelkezése sérülhetett, vagy akinek személyes függőségét ilyen bűncselekmény révén kihasználhatták;
- b) annak a személynek a házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa, egyenes ági rokonai, testvérei és egyéb eltartottjai, akinek a halálát bűncselekmény okozhatta, vagy más olyan rokonai, akik a bűncselekmény tanúi voltak;
- c) bármely más személy, akit kár érhetett, vagy akinek a büntetőjog által védett jogi érdeke sérülhetett a bűncselekmény által [vagyis az a) és b) pontban foglalt szándékos vagy halált okozó bűncselekményeken túl, bármely más bűncselekmény által hátrányosan érintett személy].

A fenti szabályozás alapján az emberkereskedelem áldozatai – az a) pont szerint – minősülnek áldozatnak, és valamennyi, az áldozatiságukra alapított, törvény szerinti jog megilleti őket, ideértve a pszichoszociális és jogi segítséget a büntetőeljárás során. Az elhangzottak alapján az osztrák büntetőeljárás törvény részletesen meghatározza az általános áldozati jogokat (pl. képviselethez való jog, tájékoztatáshoz való jog, iratmegismerési jog), a különösen veszélyeztetett áldozatok számára pedig többletjogokat biztosít (pl. azonos nemű személy általi meghallgatás, nyilvánosság kizárása a tárgyalásról stb.). Különösen veszélyeztetett áldozatok törvény erejénél fogva a szexuális bűncselekmények áldozatai; a családon belüli erőszak áldozatai;

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

a 18 év alatti sértettek; és azok az áldozatok, akik bizonyos körülmények alapján jogosultak erre a státuszra (az egyedi eset értékelése során figyelembe veszik az áldozat életkorát, mentális és egészségi állapotát, valamint a bűncselekmény típusát és konkrét körülményeit). Kérdésre megerősítést nyert, hogy az emberkereskedelem áldozatai az előbbiek szerinti egyéni értékelés alapján lehetnek jogosultak a többlet-jogosítványokra.

Pszichoszociális és jogi segítség

A már említett pszichoszociális és jogi segítséget a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium szakértői részletesebben is bemutatták: a pszichoszociális támogatás az érintett személy felkészítését jelenti az eljárásra és az eljárással kapcsolatos érzelmi stresszre, valamint az érintett személy kísérete a kihallgatásokra a nyomozati eljárás és a tárgyalás során is e szolgáltatás keretében biztosított. A jogi támogatás a jogi tanácsadásban és ügyvédi képviseletben nyilvánul meg, és kiterjed a kártérítési igény érvényesítésére is az eljárás során.

Pszichoszociális és jogi segítséget vehetnek igénybe:

- az erőszakos cselekmények, veszélyes fenyegetések vagy szexuális bűncselekmények áldozatai, vagy olyan áldozatok, akiknek „személyes függőségét” (pl. hatalmi befolyás, családi kapcsolat) ilyen bűncselekmény kihasználhatta, valamint annak a személynek a házastársa, élettársa, egyenes ági rokonai, testvérei vagy egyéb hozzátartozói, akinek halálát bűncselekmény okozhatta, vagy egyéb hozzátartozói, akik az előbbiek szerinti bűncselekmény tanúi voltak;
- a terrorcselekmények áldozatai;
- a tartós, folyamatos zaklatás, távközlési vagy számítógépes rendszerekkel kapcsolatos tartós zaklatás és gyűlöletbeszéd áldozatai;
- bűncselekménnyel rágalmazás; olyan korábbi bűncselekménnyel való vádolás áldozatai, amely bűncselekmény miatt a büntetést már letöltötték vagy elengedték; rágalmazás és hamis vádaskodás áldozatai, ha bizonyos jelek alapján feltételezhető, hogy az ilyen cselekményt távközlési vagy számítógépes rendszer segítségével követték el; és

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

- olyan kiskorúak, akik a családi környezetükben erőszaknak voltak tanúi (családon belüli erőszak, gyermekek elleni erőszak).

Ezen szolgáltatások célja az áldozatok másodlagos viktimizációjának elkerülése. Amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, akkor a fenti szolgáltatás az érintett vagyoni helyzetétől függetlenül igénybe vehetőek az eljárás végleges lezárásáig. Az elhangzottak alapján a rendőrség, az ügyészség és a bíróság köteles tájékoztatni az áldozatot a pszichoszociális és jogi segítségnyújtásra való jogosultságról, és köteles az áldozatot egy, vagy akár több helyi áldozatvédelmi intézményhez irányítani.

A Szövetségi Igazságügyi Minisztérium a büntetőeljárás során az áldozatoknak nyújtott előbbiek szerinti támogatást szerződéses alapon, megfelelő tapasztalattal rendelkező intézményekre bízta, és finanszírozza az ezen intézmények által nyújtott pszichoszociális és jogi segítségnyújtást. Jelenleg országszerte 48 jól bevált intézmény nyújt ilyen támogatást az eljárások során, és az emberkereskedelem áldozatairól két kifejezetten erre az áldozati csoportra (külön nőkre és férfiakra) szakosodott fentiek szerinti intézmény gondoskodik: a LEFÖ-IBF és a MEN VIA. A két szervezet évek óta együttműködik és kölcsönösen elismerik egymás feladatait és felelősségét.

Szövetségi Belügyminisztérium – Szövetségi Bünyügyi Hivatal

A Szövetségi Belügyminisztérium szakértője két releváns részlegét határozta el a szervezetének: az egyik, amely foglalkozik az emberkereskedelemmel, gyermekkereskedelemmel, a határokon átnyúló prostitúciós kereskedelemmel és az ún. piros lámpás bűncselekményekkel. Ehhez képest a másik részleg az embercsempészetre, a vízumcsalásra és a színlelt házassággal kapcsolatos cselekményekre szakosodott. E szervezet felelősségébe tartozik többek között a nemzeti és nemzetközi nyomozások ellenőrzése és koordinációja, továbbá a kapcsolódási pont megteremtése az áldozatvédelmi intézményekhez és a gyermekvédelmi hatóságokhoz, valamint a képzések szervezése szövetségi szinten. A szervezet egyaránt együttműködik a civil szervezetekkel, a gyermekvédelem szereplőivel, a nemzeti hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel, az Europollal és az Interpollal is.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

Kiemelésre került az az éjjel-nappal hívható forródrót (+43 677 61343434), amelyet arra tartanak fenn, hogy ha bárkinek bármilyen tudomása, kérdése van emberkereskedelem elkövetését illetően, ezen a számon bünygyi nyomozók fogadják a hívását.

Az osztrák belügyminisztériumi szakértő elhatárolta az embercsempészetet az emberkereskedelemtől, majd a szexuális célú kizsákmányolással megvalósuló emberkereskedelemre figyelemmel, de attól elhatárolva a prostitúció szabályozása került ismertetésre. A prostitúciós tevékenységre vonatkozóan a kilenc tartomány saját szabályozást alkalmaz, mely tartományi rendelkezéseknek vannak közös elemei a tevékenység jogszerűségét illetően, úgymint a jogszerű tartózkodási jogcím; a 18. vagy 19. betöltött életév (tartományonként eltér); valamint a hatóságoknál történő személyi regisztráció.

2. A nem kormányzati szervek szerepe az emberkereskedelem elleni küzdelemben

Áldozatsegítő Menedzsmenközpont (Managementzentrum Opferhilfe)

Az osztrák szakértők bemutatták a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium által létrehozott Áldozatsegítő Menedzsmenközpontot (MZ.O), amely az igazságügyi ágazatban az áldozatsegítés és áldozatvédelem területén tevékenykedő hatóságok, szervezetek és személyek központi koordinációs funkcióját látja el, különösen az információgyűjtés és a folyamatos tapasztalatcsere jegyében. Vagyis ez a szervezet nem lát el közvetlenül áldozatokat, feladata az említett 48 pszichoszociális és jogi segítségnyújtásra szakosodott intézmény koordinálása.

Az osztrák szakértők hangsúlyozták, hogy az áldozatsegítésnek Ausztriában nagy hagyománya van, és a kezdeti időszakra (1998) visszanyúlóan alapvetően három áldozati csoportra fókuszáltak a gyakorlatban. Ezek a gyermekek, a nők

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

(különösen az emberkereskedelem nő áldozatai) és az egyéb áldozatok. A rendeleti szabályozásnak az is célja, hogy e három történeti áldozati kategórián túl, további áldozati csoportnak is megfelelő támogatást tudjanak biztosítani.

LEFÖ-IBF

(Interventionsstelle für Betroffene von Frauenhandel)

A szakértők előadásukban elsőként elhelyezték a szervezetüket a központi közigazgatás rendszerében, illetve ahhoz képest. A LEFÖ-IBF a Szövetségi Belügyminisztérium és a Szövetségi Kancellária (Női ügyek részlege) megbízásából törvényi szinten elismert áldozatvédelmi intézmény, mely egyike a fentebb említett, a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium által megbízott 48 pszichoszociális és jogi áldozatsegítő szolgáltatnak. A szervezet vezető szerepet tölt be az áldozatok segítésében Ausztriában, az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó osztrák nemzeti munkacsoport, valamint az emberkereskedelem elleni La Strada Nemzetközi Európai Civil Szervezetek Platformjának is tagja. Összességében megállapítható, hogy az országosan elérhető LEFÖ-IBF nemzeti és nemzetközi szintű együttműködésben tevékenykedik az érintett szövetségi minisztériumokkal (Igazságügyi Minisztérium, Belügyminisztérium), továbbá a hasonló tevékenységet ellátó civil szervezetekkel, kiemelve közülük az EU Civil Society Platformmal történő együttműködést.

Fentiek alapján tehát a LEFÖ-IBF bécsi központja is országosan fogadja az emberkereskedelem áldozatait. A szervezet a rendőrséggel szorosan együttműködve fejt ki tevékenységét. A szakértők által ismertetett statisztikai adatok alapján, a nyomozó hatóság irányítja magasan a legtöbb áldozatot a szervezethez az egyéb azonosítást végző szervek mellett.

A szervezet számos védett szálláshely biztosítása mellett teljes körű direkt asszisztenciát nyújt az áldozatok részére, ellátja érdekképviselőt, amelynek része az ingyenesen elérhető jogsegély. Az osztrák szervezet személyre szabottan biztosítja az áldozatok igényeihez és szükségleteihez igazodó hosszú távú asszisztenciát.

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

A segítségnyújtás bizalmas, ingyenes, anonim módon vehető igénybe, nincsen feltételhez kötve és 28 nyelven biztosított.

A LEFÖ-IBF által nyújtott kiemelt segítségnyújtási formák a következők:

- 24 órás elérhetőség az emberkereskedelem áldozatává vált nők és a rendőrség számára;
- biztonságos elhelyezés szociokulturális segítségnyújtással együtt;
- pszichológiai, szociális, egészségügyi, életvezetési tanácsadás és pszichoterápia;
- segítség a német nyelvtanfolyamokhoz való hozzáféréshez, a német nyelvet nem ismerő külföldi áldozatok sikeres integrációjának érdekében;
- segítség továbbképzéshez való hozzáférésben, segítség a szállás- és munkakeresésben;
- tanácsadás és segítségnyújtás a tartózkodási és munkavállalási engedélyekkel kapcsolatban;
- pszichoszociális és jogi áldozatsegítő szolgáltatások;
- segítségnyújtás a fogva tartási központokban lévő, feltételezhetően emberkereskedelem áldozatává vált nők számára;
- támogatás és tanácsadás a származási országba való visszatéréshez a származási országgal és más szervezetekkel együttműködve, azok számára, akik így döntenek (általánosságban a szakembereknek az a tapasztalatuk, hogy a legtöbben az ország minél hamarabb történő elhagyása mellett döntenek, majd hamarosan visszatérnek Ausztriába);
- folyamatosan kapcsolatot tartanak a rendőrséggel, ügyészekkel, ügyvédekkel, tárgyalások előtt és után is kíséretet biztosítanak az áldozatok részére.

Az elhangzottak alapján fontos rögzíteni, hogy a LEFÖ-IBF speciális biztonságos elhelyezési rendszere három lépcsőben valósul meg az azonnali krízisintervenció és rehabilitációs szolgáltatások nyújtásán át, az áldozat integrációjáig. Az első lépcső esetében egy 24 órás szociokulturális mediátor vesz részt a munkában, ahol az objektív és a szubjektív biztonság megteremtése egyaránt fontos. Továbbhaladva egy következő fokozatra már csak esti és reggeli támogató beszélgetésekre

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

kerül sor (a 24 órás rendelkezésre állás helyett), ez gyakorlatilag már önálló életet jelent egyfajta segítő kísérelvel. Az utolsó lépcső pedig kis lakóegységekben valósul meg, mely átmeneti lakásokban élők számára heti kétszer kerül sor tanácsadásra. A szervezet szolgáltatásai nem izolált környezetben működnek, így biztosítva, hogy az áldozatok ne szakadjanak ki az általános társadalmi közegből. Az integráció elősegítését az is lehetővé teszi, hogy a nő áldozatok részére – projektalapon – apartmanházakban történő elhelyezést biztosítsanak az átlagnál alacsonyabb lakbér megfizetése mellett.

A szolgáltatások mellett a LEFÖ-IBF szakértői ismertettek statisztikai adatokat is. Elhangzott, hogy évente kb. 350 áldozatot azonosítanak az országban különféle kizsákmányolási formák elszennvedőjeként. A 2020-as évben látóköriükbe 64%-ban szexuális kizsákmányolás, 13%-ban házi rabszolgaság, és nagyjából ugyanekkora arányban munka célú kizsákmányolás áldozatai kerültek. Közel 3%-os arányban a kényszerházasságok áldozataival találkoztak, és sok esetben azonosítatlan maradt a kizsákmányolás formája. Az áldozatok származása szerinti adatok azt mutatják, hogy döntően harmadik országbeli állampolgároknak nyújtottak segítséget 2020-ban. Ezek közül a személyek közül a legtöbb (90% feletti) nigériai származású volt. A magyar állampolgárságú emberkereskedelem áldozatai az összes Ausztriában azonosított áldozat 15 százalékát tették ki 2020-ban.

MEN VIA

Az emberkereskedelem férfi áldozatainak ellátása Ausztriában a MEN VIA-hoz köthető. A MEN VIA feladatellátásának gyakorlata a LEFÖ-IBF mintáját követi. Szoros együttműködésben tevékenykedik a rendőrséggel és más civil szervezetekkel, a társadalom széles körében igyekszik felhívni a figyelmet az emberkereskedelemre.

Az emberkereskedelem férfi áldozatainak nyújtott pszichoszociális támogatás körében az érzelmi stabilitás megteremtése, a trauma (pszichológiai) kezelése emelhető ki amellett, hogy a szakemberek fontos feladata az is, hogy az áldozatokat hozzásegítsék jogaik gyakorlásához, és megelőzzék az ismételt áldozattá válást.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

Az eljárások során biztosított támogatás széles spektrumot ölel fel. Jelenti az áldozati jogokról való tájékoztatást, jogi tanácsot, jogi képviseletet és biztonsági intézkedéseket, valamint a kártérítéshez-kárenyhítéshez való hozzásegítést is. Továbbá magában foglalja a stresszcsökkentést, amelynek legfőbb célja az önhibáztatás, a félelem és a szégyenérzet feloldásával a másodlagos viktimizáció esélyének csökkentése. A szervezet együttműködik a hatóságokkal, köztük a Szövetségi Igazságügyi Minisztériummal, a bírósággal, jogi tanácsadókkal, ügyvédekkel is, a szakemberek szükség esetén elkísérik a különböző hatóságok egyes eljárási cselekményeire az érintettet. A rendőrség részére 0–24 órás elérhetőséget biztosítanak a minél hatékonyabb együttműködés jegyében.

A MEN VIA rendelkezésére áll 8 db, egyenként 12 fő befogadására alkalmas védett szálláshely, emellett a nem kifejezetten biztonságos menedékhelyeket is szükség szerint igénybe veszik a rászorulókat, mint amilyenek például a hajléktalan szállók vagy egyéb társult intézmények, ahol figyelemmel vannak az alapvető szükségletekre.

A szakértők elmondták, hogy természetesen az áldozatok integrációjának megkönnyítésére is nagy hangsúlyt fektetnek, ugyanakkor támogatják az önkéntes hazatérést is. Az integrációhoz nyújtott szolgáltatások között szerepel a német nyelvtanfolyamokon, szakképzéseken való részvétel biztosítása, szociális támogatás, egészségügyi ellátás és egészségügyi biztosítás. Szükséges kiemelni, hogy az álláskeresésben való közreműködéssel, segítségnyújtással az országot elhagyókat is támogatják.

A szervezet nagy hangsúlyt fektet nemzeti és nemzetközi szinten is az együttműködésre. E körben más nem kormányzati szervezetekkel (a LEFÖ-IBF-fel is), szociális szolgáltatókkal, szakszervezetekkel és más államok áldozatvédelmi szerveivel is kapcsolatot tart.

A MEN VIA szakértői is megosztottak adatokat az áldozatokra vonatkozóan a 2020-as évre vetítve. A férfi áldozatok származás szerinti adatai azt mutatták, hogy a kelet-európai régióból származó férfiak kerültek javarészt a látóköribe (Románia közel a felét adta az azonosított áldozatoknak). A kizsákmányolás fajtáját vizsgálva az állapítható meg, hogy a munka célú kizsákmányolás, azon belül is az építőipar

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

a vezető szektor, mely az esetek 34%-át tette ki, ezt a bűncselekmény elkövetésével való kizsákmányolás követte 20%-kal. Az is jól látszott a bemutatott adatokból, hogy a 18–44 éves korosztály a leginkább érintett a bűncselekménnyel.

A szakértők arra vonatkozóan is ismertettek információkat, hogy az áldozatok azonosításában – szintén 2020-ban – mely szereplők jártak élen: az emberkereskedelem férfi áldozatainak 20%-át a MEN VIA azonosította, a sort a rendőrség és a pszichoszociális szolgáltatók folytatták 18-18%-kal.

A támogatott áldozatok száma

Az ismertetett adatok alapján Ausztriában 2020-ban összesen 8678 áldozatnak nyújtott segítséget a 48 pszichoszociális és jogi segítségnyújtó szervezet valamelyike ([1. melléklet](#)). Ez a szám a világjárvány ellenére is alig marad el a 2019-es adattól (8980 fő), melynek oka, hogy a világjárvány számos országban azzal a következménnyel járt, hogy míg egyes bűncselekmények gyakorisága csökkent, addig megemelkedett a családon belüli, hozzátartozók közötti erőszak áldozatainak száma. Ebből a 8678 főből 135 személy volt emberkereskedelem áldozata, mely mutató ugyanakkor elmarad az elmúlt három év adataitól: 2017-ben 182, 2018-ban 171 és 2019-ben 175 személynek nyújtottak segítséget emberkereskedelem áldozataként ([2. melléklet](#)). Erre a jelentős csökkenésre szintén a világjárvány adhat magyarázatot.

Ami az elérhető adatokból szembetűnik, az az emberkereskedelem nő és férfi áldozatainak aránytalansága: nevezetesen, hogy több mint négyszer annyi nőnek (111 fő) segítettek, mint férfinak (24 fő), valamint szintén figyelemfelkeltő a gyermekáldozatok alacsony számú megjelenése a támogató szervezeteknél.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

3. Osztrák Nemzeti Áldozatirányítási Mechanizmus

Az áldozatirányítás Ausztriában a Nemzeti Áldozatirányítási Mechanizmus protokollja (3. melléklet) mentén valósul meg. Ahogy az osztrák szakértők ismertették, Ausztriában az áldozatsegítés akként valósul meg, hogy a különböző áldozati csoportokra (férfiak, nők, gyermekek) külön szakosodott szolgálatok jöttek létre. Az áldozatsegítés és az áldozatvédelem koordinációját a szakmai tapasztalatcserén szintén bemutatott Áldozatsegítő Menedzsmentközpont (Managementzentrum Opferhilfe) látja el.

A fentebb bemutatott, az emberkereskedelem női és férfi áldozatait ellátó nem kormányzati szervezetek (LEFÖ-IBF és MEN VIA) egyaránt részt vállalnak az áldozatok azonosításában. A mechanizmusban rajtuk kívül az állami szektorban az Emberkereskedelem és Embercsempészet elleni Központi Szolgálatnak és a kifejezetten erre a bűncselekményi körre szakosodott rendőri nyomozó részlegnek van kiemelt jelentősége, melyek az áldozatok formális azonosítását végzik, majd a releváns áldozatsegítő szervezet értesítésével egyidejűleg az áldozatot ezen szervhez irányítják. Ott elvégzik az áldozat szükséglet- és kockázatfelmérését annak érdekében, hogy a megfelelő védelmi intézkedéseket biztosítani tudják és az egyéni igényeknek megfelelő támogatást nyújtsanak. Ezt követően sor kerülhet az áldozat továbbirányítására más civil szervezethez, hatósághoz, egészségügyi szolgáltatóhoz.

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

III. AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM SZERVEZETRENDSZERE ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE MAGYARORSZÁGON

1. Állami szervek

A szakmai egyeztetésen mellett, hogy az osztrák meghívottak ismertették Ausztria vonatkozásában a legjelentősebb aspektusokat az emberkereskedelem elleni küzdelem terén, az Igazságügyi Minisztérium és a Baptista Szeretetszolgálat képviselői az alábbiak szerint mutatták be a releváns gyakorlatokat és az áldozatsegítés hazai rendszerét.

Magyarországon az általános állami áldozatsegítés rendszere három alapvető pilléren nyugszik, ezek: a területi áldozatsegítő szolgálatok, az Áldozatsegítő Központok és az Áldozatsegítő Vonal. Ez a többszereplős rendszer az Igazságügyi Minisztérium szakmai felügyelete és irányítása alatt működik, szem előtt tartva, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalokban működő területi szolgálatok működésének irányítását a Miniszterelnökség látja el.

Rögzítésre került, hogy az állami áldozatsegítő rendszer általános, így valamennyi bűncselekmény és tulajdon elleni szabálysértés áldozatainak biztosítja a támogatásokat, még hozzá ingyenesen. A minden egyes esetben elvégzett szükségletfelmérés annak záloga, hogy valamennyi áldozat a számára legmegfelelőbb támogatásban részesüljön, az így kapott értékelés alapján kerül sor a tényleges támogatások felajánlására. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kár-enyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) által nevesített támogatási formák ismertetése körében elhatárolásra kerültek azok a támogatások,

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

amelyeket nem az áldozatsegítő szolgálat nyújt, és az is elhangzott, hogy egyetlen olyan segítségnyújtási forma van jelenleg, amelyet a jogszabály egy adott bűncselekményi kör áldozatainak biztosít, még hozzá az emberkereskedelem áldozatainak: ez a védett szálláshely szolgáltatása.

Az Igazságügyi Minisztérium képviselője a hazai rendszer ismertetése során kitért arra is, hogy az állam miként igyekszik az áldozatelérést minél hatékonyabbá tenni. E körben az áldozatok közvetlen elérésén alapuló, ún. opt-out rendszer működése került bemutatásra azzal, hogy ezek a szabályok többek között valamennyi szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény esetén alkalmazandóak – köztük az emberkereskedelem büntette esetén –, valamint rögzítésre került az is, hogy az emberkereskedelemre jellemző magas látencia – az opt-out rendszer működése ellenére is – az áldozatok elérése szempontjából jelentős kihívást jelent.

Az emberkereskedelem áldozatait érintően bemutatásra került a jogi szabályozás egyik sarokköve: az emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet, az EKAT rendszer és az emberkereskedelem áldozatait érintő projektek.

2. Nem kormányzati szervek

Az állami áldozatsegítési rendszert kiegészítve, azzal együttműködve – civil és egyházi szereplők is segítséget nyújtanak a bűncselekmény következtében bajba jutott személyek számára.

Az Igazságügyi Minisztérium jogszabályi kötelezettségénél fogva együttműködik ezen szervezetekkel, az együttműködésnek hivatalos jogi keretet adva pedig számos együttműködési megállapodás is született már. Ezen túlmenően a közös munka a közösen életre hívott projektekben is megnyilvánul. Ilyen például jelen Projekt, melyet az Igazságügyi Minisztérium a Baptista Szeretetszolgálattal valósít meg.

A Baptista Szeretetszolgálat emberkereskedelem elleni programja keretében komplex segítséget nyújt az áldozatok számára. Ez kiterjed az áldozatok menekítésére,

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

a rehabilitációra és reintegrációra, a védett szálláson való elhelyezésre, valamint az utógondozásra is. Az áldozatok menekítése, biztonságos szállítása a Projekt egyik fő tevékenysége is, amely a rendőrséggel együttműködve valósul meg.

Az emberkereskedelem áldozatai kapcsán fontos hangsúlyozni, hogy a Baptista Szeretetszolgálat védett szálláshelyeket működtet a különféle kizsákmányolást elszenvedő nők és férfiak számára. Együttműködik a területen felelős minisztériumokkal, nemzetközi segítőszervezetekkel, és különféle projekteket valósít meg, amelyek elősegítik a prevenciót, a szociális, rendőrségi és igazságszolgáltatásban dolgozó szakemberek felkészítését, érzékenyítését is. Komoly hangsúlyt fektetnek továbbá a gyakori médiajelenlétre és a társadalmi tudatosság növelésére, figyelemfelkeltésre és az állampolgárok téma iránti érzékenyítésére.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

IV. ÖSSZEHASONLÍTÁS: AZ EMBERKERESKEDELEM ELLENI KÜZDELEM ÉS AZ ÁLDOZATOK SEGÍTÉSE A GYAKORLATBAN AUSZTRIA ÉS MAGYARORSZÁG TEKINTETÉBEN

1. A jogi szabályozás

Tekintettel arra, hogy mind Magyarország, mind Ausztria az Európai Unió tagállama, így a közösségi jog hatására számos közös pont megjelenik a két tagállam törvényi szintű szabályozásában.

Az emberkereskedelem törvényi tényállása

A büntetőjogi törvényi tényállások kapcsán kiemelhető, hogy a magyar Büntető Törvénykönyv nemrégiben összevonta az emberkereskedelem és kényszer-munka tényállását jelentősen megnövelve ezzel a kényszerszermunka büntetési keretét. Emellett érdemes megjegyezni, hogy az osztrák büntetőjog külön bűncselekményként kriminalizálja a határon átnyúló prostitúciós kereskedelmet (a szexuális célú kizsákmányolással megvalósuló emberkereskedelemhez kapcsolódóan).

Az áldozat fogalma

Míg hazánkban az Ást. rendelkezik az áldozat fogalmáról, addig Ausztriában a büntetőeljárás kódex definiálja az áldozatok körét. Mindkét államban használt

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

fogalom tartalmazza a közvetlen és a közvetett áldozatiság ismérveit. Az osztrák szabályozás kiemeli a hozzátartozók bizonyos körét, de egyúttal nem zárja ki az olyan személyek jogérvényesítését sem, akik bűncselekmény következtében sérelmet szenvedtek, vagy büntetőjog által védett jogos érdekük sérült.

A különösen sérülékeny áldozatok – a különleges bánásmód szabályai

Az osztrák büntetőeljárási törvény a különösen veszélyeztetett áldozatoknak többletjogokat biztosít, a magyar büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény pedig a különleges bánásmód szabályai által hozza hasonlóan kedvezőbb helyzetbe az arra rászorulókat. Az emberkereskedelem áldozatai mindkét állam szabályozása nyomán – pl. bűncselekmény jellegére tekintettel – részesülhetnek e megkülönböztetett bánásmódban.

2. Az emberkereskedelem elleni küzdelem releváns szereplői

Az emberkereskedelem elleni küzdelemben – mindkét államban – jelentős részt vállalnak a központi közigazgatás szereplői. Ausztriában a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium mellett a Szövetségi Belügyminisztériumnak (és annak meghatározott szervezeti egységeinek) van kiemelt szerepe a vizsgált bűncselekmény kapcsán. Ugyanígy az emberkereskedelem elleni küzdelem hazánkban is többszereplős feladat és felelősség az állam részéről, melynek irányvonalait nemzeti stratégia és ahhoz kapcsolódóan intézkedési terv adja meg. Ebben a küzdelemben Magyarországon szintén több tárca is érintett. Számottevő szerepe van a Belügyminisztériumnak és az áldozatsegítésért felelős igazságügyi miniszternek (Igazságügyi Minisztériumnak).

Az Igazságügyi Minisztérium áldozatsegítés területén ellátott funkciója kettős. Egyfelől szakmai irányítást gyakorol a Kormányhivatalokban működő területi áldozatsegítő szolgálatok munkája felett, másfelől működteti és fenntartja az Áldozat-

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

segítő Központokat, Áldozatsegítő Pontokat és az Áldozatsegítő Vonalat, mellyel közvetlenül is részt vesz az állami áldozatsegítésben.

Fontos hangsúlyozni, hogy emellett az egyházi és civil szervezetek is egyaránt számos támogatási formát kínálnak az áldozatok számára, kezdve a pénzügyi támogatástól a pszichoszociális segítségnyújtáson át a védett szálláshely biztosításáig, és azon túl az utógondozásig.

Ehhez képest az osztrák modellben a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium az arra megfelelő – nem állami – intézményekkel szerződik és biztosít finanszírozást annak érdekében, hogy ezen intézmények (mint a LEFÖ-IBF és a MEN VIA) nyújtsák a pszichoszociális és jogi támogatást az áldozatok számára. Ezek a támogatási formák elsősorban a büntetőeljárásbeli részvétel különböző aspektusaihoz és az eljárásbeli igényérvényesítéshez kapcsolódnak.

A LEFÖ-IBF tevékenysége és a feladatellátásának rendszere sokban meggyezik a hazai ellátórendszer civil képviselőjével, a Baptista Szeretetszolgálat emberkereskedelem-ellenes tevékenységével.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

V. BEFEJEZÉS: ÖSSZEGZÉS, KÖVETKEZTETÉSEK, JÓ TAPASZTALATOK

Figyelemmel arra, hogy a magyar résztvevők az áldozatsegítés szakterületét képviselték (kormányzati és nem kormányzati oldalról), így az osztrák szakértők által ismertetett információk közül kifejezetten ezen szakterületet érintő megállapítások voltak különösen értékesek. Azzal az alapvető koncepcionális eltéréssel, hogy Ausztriában a nem kormányzati szervek látják el kizárólagosan az áldozatsegítés feladatát állami – törvényi – felhatalmazás alapján és állami finanszírozással, a magyar Igazságügyi Minisztérium együttműködési megállapodásokra vonatkozó jó gyakorlata vethető össze. Hazánkban valamennyi, az áldozatokkal kapcsolatba kerülő szervnek jogszabályi kötelessége az együttműködés, melynek az együttműködési megállapodások adnak hivatalos formát. Emellett ezek a megállapodások nem csupán formalitást jelentenek, hanem azok hozzáadott értéket is képviselnek. A magyar állami áldozatsegítés reformja és iránya azt jelzi, hogy az áldozatok komplex ellátása a kormányzati és nem kormányzati szereplők együttműködésével tud csak megvalósulni, melyre jó példa a jelen, a Baptista Szeretetszolgálat és az Igazságügyi Minisztérium által megvalósított Projekt.

A jövőben érdemes lehet a védett szálláshelyet – mint az emberkereskedelem áldozatai számára létfontosságú szolgáltatást – nyújtó szervezetek és a kormányzati szereplők (az áldozatsegítésért felelős tárca) közötti együttműködés további fokozása. Megfontolandó lehet olyan megállapodások, támogatási szerződések kilátásba helyezése, mely forrást biztosíthatna a kapacitásbővítés érdekében azért, hogy az állami áldozatsegítő szervezetrendszer által ellátott, támogatott, ugyanakkor biztonságos szállással nem rendelkező áldozat garantált elhelyezése biztosított legyen.

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

A gyakorlatban ugyanis előfordulhat, hogy a kapacitáshiány jelentős kihívás elé állítja a segítő szervezeteket minden igyekezetük ellenére, különös figyelemmel az olyan speciális igényű áldozatokra, mint amilyenek az időskorúak, vagy a függőségben szenvedő személyek.

Az elhangzottak alapján osztrák jó gyakorlatként kiemelhető a nem kormányzati szervezetek 24 órás elérhetősége a rendőrség felé, a szintén éjjel-nappal hívható forródrót (+43 677 61343434), amelyet arra tartanak fenn, hogy ha bárkinek bármilyen tudomása, kérdése van emberkereskedelem elkövetését illetően, ezen a számon bünyügyi nyomozók fogadják a hívását. Az az alapvető megközelítés is példaértékű lehet, hogy az egyes áldozati csoportokra külön specializálódott segítő szervezetek jönnek létre.

A jó gyakorlatok mellett azt is szükséges azonban kiemelni, amely kihívást jelent a szomszédos államban. Mind a LEFÖ-IBF, mind a MEN VIA szervezete is egyaránt küzd az önálló életvitelre alkalmatlan, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és az időskori ellátásra szoruló áldozatok speciális igényeinek, szükségleteinek kielégítésével, az ennek megfelelő támogatás biztosításával. Az ilyen személyek elhelyezése vagy integrációja Ausztriában sem megfelelően megoldott, ezért a probléma megoldása érdekében folyamatos egyeztetések történnek az érintett minisztériumokkal.

Összességében elmondható, hogy a kétnapos tapasztalatcsere jó alkalmat biztosított arra, hogy a két tagállam részéről delegált szakértők közelebről megismerhessék egymás nemzeti jogi környezetét, azok gyakorlatba történő átültetését, az alkalmazott protokollokat, melyek esetében a közös cél az emberkereskedelem elleni fellépés minél hatékonyabb megvalósítása és az áldozatok megfelelő támogatása. Tekintettel arra, hogy az érintett bűncselekmény szorosan kapcsolódik a szervezett bűnözéshez, sok esetben határon átnyúló bűnözésről van szó (lásd az Ausztriában azonosított áldozatok származási adatait), kiemelten fontos, hogy a különböző államok illetékes hatóságai, érintett szervezetei jó kapcsolatot ápoljanak egymással, ezzel is megkönnyítve a konkrét ügyekben való hatékonyabb kommunikációt, együttműködést.

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

FÜGGELÉK

A 2021. december 1. és 2. napján megtartott online szakmai tapasztalatcserén képviselt osztrák szervezetek

- Szövetségi Igazságügyi Minisztérium (<https://www.justiz.gv.at/>)
- Áldozatsegítő Menedzsmentközpont (<https://www.clc.or.at/en/management-center-victim-support/>)
- Szövetségi Belügyminisztérium – Szövetségi Bűnügyi Hivatal (<https://www.bundeskriminalamt.at/>)
- LEFÖ-IBF (<https://lefoe.at/ibf/>)
- MEN VIA (<https://men-center.at/arbeitsbereiche/men-via/>)

Méltányosság és biztonság

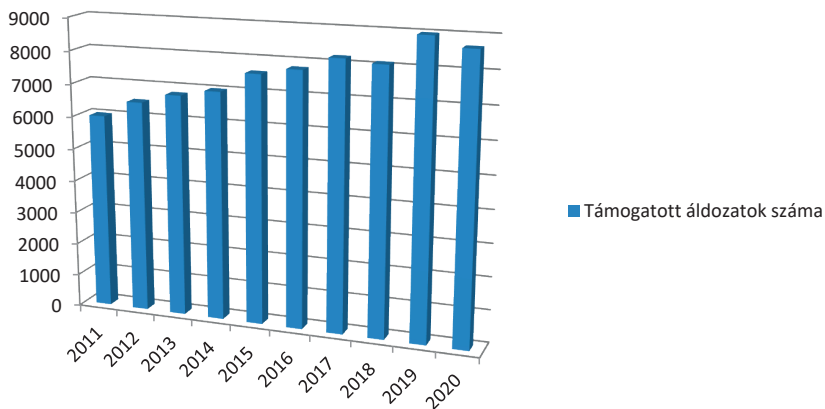
BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával

1. melléklet

Támogatott áldozatok száma Ausztriában

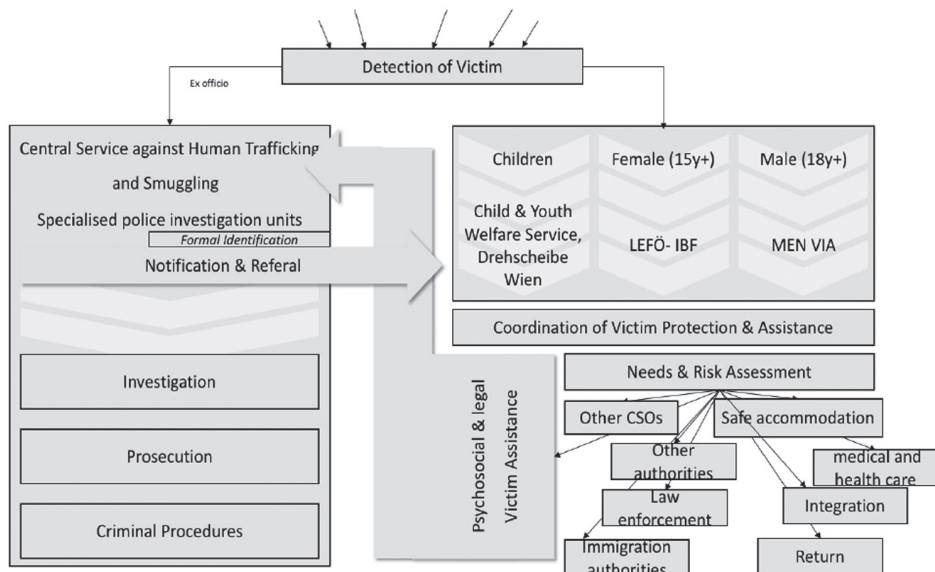
2. melléklet

Támogatásban részesült emberkereskedelem áldozatainak száma Ausztriában

Év	Nők			Férfiak			Támogatott összes áldozat		
	gyermek	felnőtt	összesen	gyermek	felnőtt	összesen	gyermek	felnőtt	összesen
2015	8	125	133	3	4	7	11	129	140
2016	8	92	100	5	31	36	13	123	136
2017	19	112	131	4	47	51	23	159	182
2018	17	128	145	1	25	26	18	153	171
2019	9	133	142	0	33	33	9	166	175
2020	3	108	111	1	23	24	4	131	135

3. melléklet

National Referral Mechanism (NRM) Austria (Osztrák Nemzeti Áldozatirányítási Mechanizmus)

**BELÜGYI
ALAPOK**

Méltányosság és biztonság

BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP

Az Európai Unió
támogatásával